

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/218436,2-maja-Dzien-Polonii-i-Polakow-za-Granica-oraz-Dzien-Flagi-Rzeczypospolitej-Pols.html>
28.02.2026, 20:57

2 maja – Dzień Polonii i Polaków za Granicą oraz Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

2 maja 2002 roku po raz pierwszy obchodzony był Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Święto ma podkreślać „wielowiekowy dorobek i wkład Polonii i Polaków za granicą w odzyskanie przez Polskę niepodległości, wierność i przywiązanie do polskości oraz pomoc Krajowi w najtrudniejszych momentach, w celu potwierdzenia więzi z Macierzą i jedności wszystkich Polaków, tak mieszkających w Kraju, jak i żyjących poza nim”. 2 maja to także Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, który został ustanowiony na mocy ustawy z 20 lutego 2004 r. To święto polskiej państwowości i polskiej historii, które wyraża się w szacunku do polskiej flagi.

[Armia Polska na Wschodzie](#) [Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej](#) [Dzień Polonii i Polaków za Granicą](#) [Kultura Niepodległość](#) [Polonia](#) [Polska literatura emigracyjna](#) [Polska tożsamość narodowa](#) [Walka o granice](#) [Związek Sokolstwa Polskiego w Ameryce](#)

02.05

Dla mnie to największy skarb, ta Polska.

siostra Jana Płaska (Halina Katarzyna Płaska) z Zakonu Urszulanek Serca Jezusa Konającego, fragment wywiadu, nagranie z zakładu dla niewidomych w Łaskach z akt o sygn. AIPN 3851/4, dar prywatny Zygmunta Gutowskiego, z zasobu AIPN.

► DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ – 2 maja

● [2 MAJA: Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej](#)

► ARCHIWUM IPN

● Archiwum Sokolstwa Polskiego w Ameryce w zasobie Archiwum IPN

W marcu 2019 r. w czasie rozmów kierownictwa Archiwum IPN w siedzibie ZSP w Pittsburghu ustalono koncepcję oraz możliwe formy współpracy pomiędzy instytucjami. Nakreślono również wstępny projekt umowy, na mocy której Archiwum IPN w ramach [Archiwum Pełnego Pamięci](#) miało włączyć do swojego zasobu materiały wytworzone i zgromadzone przez ZSP w Ameryce. Ponadto Instytut zobowiązał się spakować archiwalia, zabezpieczyć i zorganizować ich transport do Polski, a następnie je opracować i zdigitalizować.

Rozmowy ostatecznie sfinalizowano 9 czerwca 2019 r. w Niagara on the Lake umową o współpracy, którą podpisali prezes Sokolstwa Polskiego w Ameryce Timothy L. Kuzma i prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek. Miejsce, w którym zawarto porozumienie nie było przypadkowe, gdyż ponad sto lat temu, w tym kanadyjskim miasteczku na granicy ze Stanami Zjednoczonymi w latach 1917–1919 znajdował się obóz szkoleniowy dla polskich ochotników do powstającej Armii Polskiej we Francji.

Jednym z głównych powodów decyzji kierownictwa ZSP o przekazaniu unikatowego zespołu do zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie było pragnienie upowszechnienia historii „Sokoła” i Polaków w Ameryce.

[Wszystko o „Sokole”](#) Związek Sokolstwa Polskiego w Ameryce rozpoczął swoją działalność wiosną

1887 r. w Chicago jako Sokół Polsko-Amerykański. Od samego początku istnienia „Sokół” stawiał przed sobą cele związane z promowaniem kultury, sprawności fizycznej oraz budowaniem świadomości narodowej.

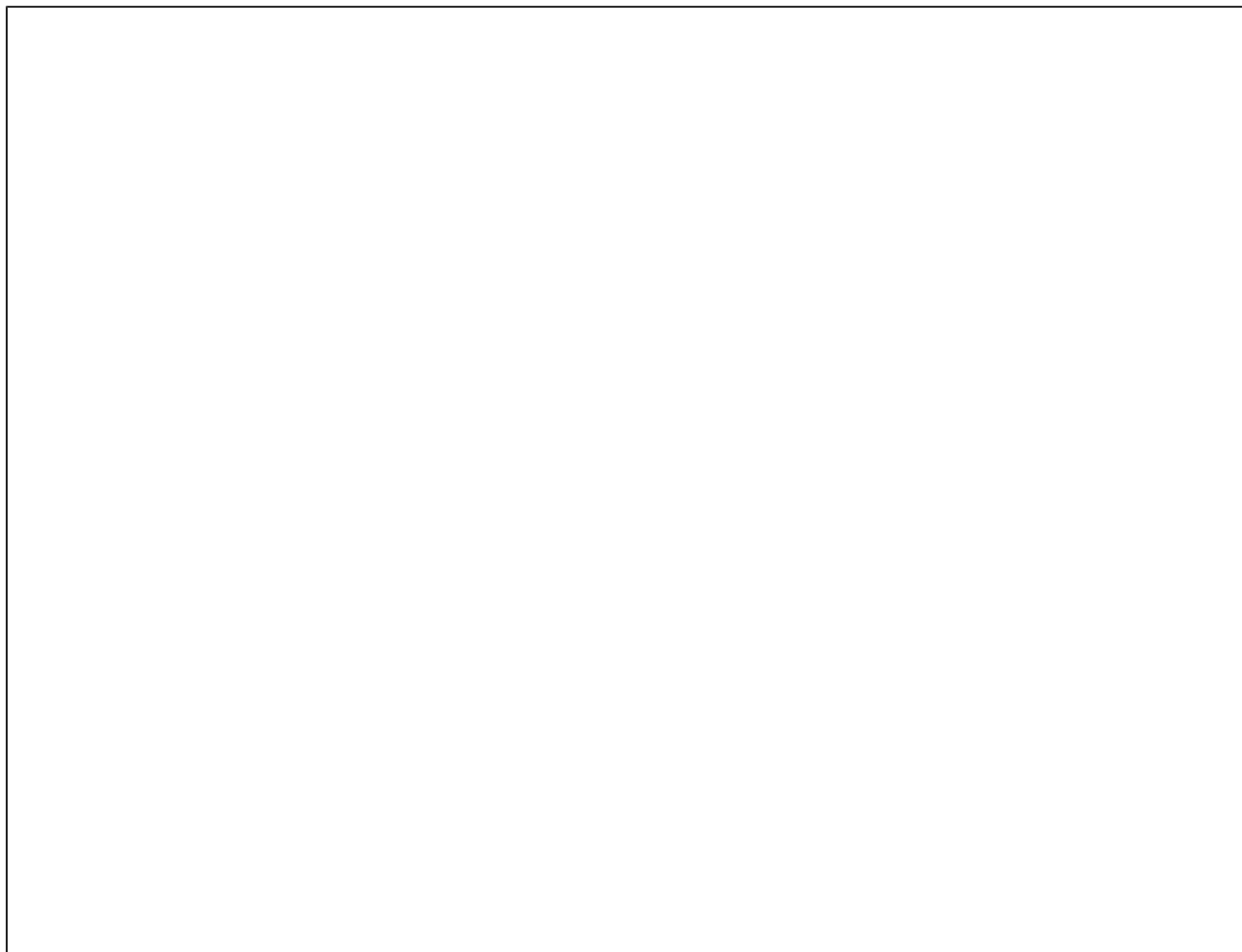
- „Pamiętnik Basi” 1939–1947. Wspomnienia Wandy Barbary Kociuby

Wanda Barbara Kociuba urodziła się 28 września 1928 r. w osadzie wojskowej Wola Piłsudskiego, nieopodal Radziwiłłowa, w powiecie dubieńskim na Wołyniu, gdzie jej ojciec Wiktor, służący w 6. Pułku Ułanów Kaniowskich, otrzymał ziemię. 10 lutego 1940 r. cała rodzina Kociubów deportowana została do obwodu archangielskiego. Po podpisaniu układu Sikorski-Majski, ewakuowani z nieludzkiej ziemi, dotarli do bezpiecznej przystani w irańskim Isfahanie. Wanda nigdy nie powróciła do Polski – początkowo trafiła do Wielkiej Brytanii. Następnie, na zaproszenie siostr ojca, rodzina Kociubów wyjechała do Stanów Zjednoczonych. W 1954 r. Wanda wyszła za mąż za Wiktora (Victora) Bika. Zmarła 31 maja 2017 r.

Wanda Barbara Kociuba była jednym z setek tysięcy polskich dzieci, dla których dotychczasowy świat przestał istnieć. Poczucie bezpieczeństwa i młodzieńcza beztroska zostały unicestwione. Przez cały pobyt na Syberii, w Iranie i Libanie Basia prowadziła pamiętnik – jak sama przyznawała – „dla przyszłych dzieci i wnuków”.

[Pamiętnik Basi 1939–1947](#)

[Pamiętnik Basi – z Syberii do Iranu i Libanu. Wojenne, tułaczne losy Wandy Barbary Kociuby w wydawnictwach Archiwum IPN](#)

[Nastę
pny
Powr
ót](#)

- Rodzina i przyjaciele rodziny Lwow

Kopie cyfrowe fotografii rodziny Lwow i środowiska emigracji „biało-rosyjskiej” osiadłej na kresach RP. Obrazy prezentują rodzinę, przyjaciół i znajomych rodziny Lwow. Lidia Lwow w okresie szkolnym gimnazjalno-universyteckim. Fotografie prezentujące m. in. społeczność „białych Rosjan”, którzy osiedlili się na Nowogródczyźnie po ucieczce z sowieckiej Rosji. Materiały przekazane do zasobu archiwalnego IPN w ramach projektu [Archiwum Pełne Pamięci](#).

O Lidii Lwow:

- [Piotr Niwiński: Lidia Lwow-Eberle](#)
- [Sanitariuszka AK z książęcego rodu](#)
- [□□□□□□□□ □□□□□ - filmowa sylwetka Lidii Lwow-Eberle, żołnierza 5 Wileńskiej Brygady Armii Krajowej](#)

● Przyjaźń ponad granicami: polskie dzieci w azylu indyjskiego Maharadży

Wiesław Stypuła, urodził się w 18 lutego 1931 r. w Równem na Wołyniu, jako jeden z dwóch synów Szczepana i Kazimiery. Głowa rodziny, Szczepan Stypuła był oficerem Wojska Polskiego (Korpusu Ochrony Pogranicza), który po wybuchu II wojny światowej znalazł się w niewoli sowieckiej, a następnie został zamordowany w lesie pod Bykownią.

13 kwietnia 1940 r. Kazimiera Stypuła została wraz z dziećmi deportowana w głąb Związku Sowieckiego. Na wieść o ogłoszonej tzw. „amnestii” rodzina Stypułów udała się w miejsce, gdzie formowała się Armia gen. Andersa. Tylko Wiesławowi Stypule udało się opuścić „niehumanitarną ziemię” – matka wraz ze starszym synem Ryszardem, chorzy na tyfus, zostali w szpitalu sowieckim. Wiesław znalazł się w grupie dzieci, które drugim transportem, zorganizowanym przez Polski Czerwony Krzyż i Konsulat Generalny RP w Bombaju, dotarły do Indii, do Osiedla Dzieci Polskich w Balachadi, które opieką otoczył maharadża Nawanagaru, Jam Saheb Digvijaysinhji.

*„Bądź pozdrowiona
Ziemio daleka
Ziemio przyjazna
Ziemio ludzka
Dobra Ziemio”.*

Tymi słowami swojego wiersza, Pan Wiesław Stypuła, opisywał tereny położone na Półwyspie Kathiawar, gdzie w stanie Gujarat, wybudowane zostało Osiedle Dzieci Polskich w Balachadi, w którym wspomniany autor znalazł schronienie.

Po zamknięciu ośrodka uchodźczego w Balachadi Wiesław Stypuła znalazł się w Osiedlu Polskim w Valivade, skąd, po odnalezieniu rodziny, wrócił do Polski. Zamieszkał na Pomorzu Zachodnim, gdzie działał w konspiracji antykomunistycznej – w Polskiej Organizacji Wojskowej. Od l. 80. XX w. podejmował działania na rzecz upamiętnienia historii dzieci polskich w Indiach i „Dobrego Maharadży”.

Więcej: [TUTAJ](#)

- Polscy tułacze w Afryce

W zasobie Oddziałowego Archiwum IPN w Poznaniu znajdują się cyfrowe kopie fotografii dokumentujących pobyt Wandy Tomaszewskiej z d. Ekowskiej w osiedlu Masindi w Ugandzie.

Wanda Tomaszewska wraz z córką Ludomiłą w kwietniu 1940 roku zostały wywiezione przez Sowieców z polskich Kresów Wschodnich do Kazachstanu. Po zawarciu polsko-sowieckiej umowy Sikorski-Majski, na początku 1942 roku Wanda Tomaszewska i córka trafiły do Dżalalabadu w dzisiejszym Kirgistanie. Tutaj odnalazł się mąż Wandy Tomaszewskiej, major Aleksander Tomaszewski. Pani Wanda trafiła następnie do Masindi w Ugandzie. Tutaj przez 5 lat pracowała jako nauczycielka języka angielskiego, najpierw w szkole podstawowej, a potem od 1945 roku w liceum i gimnazjum. W Masindi funkcjonowało bowiem Państwowe Gimnazjum Ogólnokształcące i Liceum Humanistyczne (5 klas i 274 uczniów oraz 13 nauczycieli). W styczniu 1947 roku pani Wanda została zastępcą inspektora nauczania języka angielskiego w osiedlu w Masindi. Od tej pory kierowała Centrum Języka Angielskiego i prowadziła zajęcia dla dorosłych. W 1948 roku przeniosła się do Anglii, do męża i córki. Zmarła w 1995 roku. Do Polski nigdy nie powróciła.

W poznańskim archiwum IPN znajdują się również cyfrowe kopie dokumentów i fotografii obrazujących pobyt Aliny Pakulskiej z d. Dębskiej najpierw w Makindu w Kenii, a następnie w Koja w Ugandzie.

Alina Pakulska razem z matką i rodzeństwem została wywieziona do Związku Sowieckiego w 1940 roku. Z Syberii trafiła w sierpniu 1942 roku do Iranu. Stąd rodzina została przewieziona do Indii, a w listopadzie 1942 roku wszyscy znaleźli się w Afryce. Z Mombasy trafili do obozu przejściowego w Makindu, a w grudniu wylądowali w osiedlu Koja w Ugandzie.

Więcej: [Archiwum Pełne Pamięci: Polscy tułacze w Afryce](#)

- Archiwalia Sergiusza Piaseckiego w zasobie Archiwum IPN

Pion archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej nawiązał współpracę z Ewą Tomaszewicz – wnuczką pisarza. Ewa Tomaszewicz jest zaangażowana w promocję literackiego dorobku dziadka i pracuje nad przygotowaniem jego biografii. W ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci udostępniła Instytutowi archiwum osobiste Sergiusza Piaseckiego.

Spuścizna autora „Kochanka Wielkiej Niedźwiedzicy” to zbiór rodzinnych fotografii i dokumentów. Jednym z nich jest gryps Sergiusza Piaseckiego do żony wysłany w pierwszych miesiącach jego ewakuacji z terroryzowanej przez komunistów Polski. Archiwum osobiste uzupełniają maszynopisy publikacji, scenariusze sztuk z odręcznymi notatkami autora oraz liczne artefakty: akwarele, rysunki, szkice, a także maszyny do pisania, na których powstały emigracyjne dzieła autora.

Więcej: [Pod gwiazdami Wielkiej Niedźwiedzicy: śladami Sergiusza Piaseckiego](#)

- Archiwum osobiste Stanisława Mierzwy

[Tysiąc fotografii z prywatnych zbiorów Stanisława Mierzwę](#) Stanisław Mierzwa był jednym z najbliższych współpracowników premiera RP Wincentego Witosa. Jego archiwum osobiste obejmuje zbiór blisko tysiąca wyjątkowych fotografii obrazujących historię ruchu ludowego w Polsce, a także działalność polityczną i społeczną samego Stanisława Mierzwę.

- Zbiór rodzinnych pamiątek po Bolesławie Budziczu

[Z Kozielska do Katynia – biogram zamordowanego nauczyciela](#) Pod koniec listopada 2022 r. do Oddziałowego Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku trafił zbiór rodzinnych pamiątek po Bolesławie Budziczu, zamordowanym w Katyniu przedwojennym nauczycielu i społeczniku. Archiwalia zarejestrowano pod sygnaturą IPN Bi 757/1.

Więcej: [Archiwum Pełne Pamięci](#)

► PORTALE IPN

[przystanekhistoria.pl](#)

- [Emigracja](#)
- [Polska na uchodźctwie](#)
- [Kresy](#)

[Szlaki Nadziei Odyseja Wolności](#)

► NOTACJE - [portal opowiedziane.ipn.gov.pl](#)

Tag Kresy: <https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/tags/538,Kresy.html>

- [Henryka Milewska](#) - córka oficera Policji Państwowej zamordowanego w Zbrodni Katyńskiej (na terenie Ukrainy), zesłana wraz z matką do Kazachstanu.
- [Stanisław Srokowski](#) - z pochodzenia kresowiak, dziecko ocalone z Rzezi Wołyńskiej, nauczyciel szkolny i akademicki, działacz niepodległościowy w okresie PRL, członek „Solidarności” i „Solidarności Walczącej”, poeta, pisarz, dramaturg, krytyk literacki i tłumacz.
- [Jadwiga i Irena Zappe](#) - siostry, po II wojnie światowej stworzyły we Lwowie dom pomocy polskim dzieciom i młodzieży. Podtrzymywały tożsamość narodową i kształtowały świadomość historyczną młodych ludzi poprzez udzielanie tajnych lekcji historii, literatury i języka polskiego.
- [Janusz Brochwicz-Lewiński](#) - generał, żołnierz września 1939 r. i ZWZ-AK, uczestnik Powstania Warszawskiego w Batalionie „Parasol”, generał dywizji rezerwy WP, po wojnie oficer brytyjskiego wywiadu.
- [Edward Moczulski](#) - Kresowiak urodzony w Brześciu, deportowany wraz z rodziną na Syberię w 1940 r., po tzw. sowieckiej amnestii wstąpił do powstającego w ZSRS Wojska Polskiego. Po ewakuacji armii generała Andersa podjął służbę łącznościowca w kompanii dowodzenia w 7. Pułku Artylerii Przeciwpancernej i przeszedł szlak bojowy 2. Korpusu Polskiego. Porucznik rezerwy Wojska Polskiego.
- [Krystyna Brydowska](#) - inżynier budownictwa, wiceprezes Zarządu Federacji Rodzin Katyńskich, córka policjanta zamordowanego w 1940 r. w Twerze.
- [Bolesław Fajarczyk](#) - w 1940 roku deportowany na Syberię, później służył w armii gen. Władysława Andersa. Radiooperator w legendarnym 303. Dywizjonie w Wielkiej Brytanii.
- [Maria Teresa Jasionowicz](#) - siostra zakonna Zgromadzenia Nazaretanek, jako dziecko przeżyła wojnę i deportację do Kazachstanu.
- [Danuta Mikołajczyk](#) - synowa Stanisława Mikołajczyka, w 1956 r. poślubiła jego syna Mariana. Do

śmierci Stanisława Mikołajczyka mieszkali wspólnie w jednym domu w Stanach Zjednoczonych.

- [Władysława Kamińska](#) - mieszkanka Kresów Wschodnich II RP, jako dziecko przeżyła Rzeź Wołyńską.
- [Stanisław Maślanka](#) - harcerz, konspirator AK i WiN, żołnierz 27. Wołyńskiej DP AK, Żołnierz Wyklęty, represjonowany w czasach stalinowskich.
- [Halina Migal](#) - Polka urodzona na Kresach Wschodnich za czasów ZSRS we wsi należącej obecnie do Ukrainy. Większość życia spędziła pracując dla polskiego kościoła na Podolu. Wiele lat spędziła w Gródku przy charyzmatycznym księdzu Władysławie Wanagsie.

► POSŁUCHAJ

- [Wspomnienia żołnierza 13. Pułku Ułanów Wileńskich](#)
- [Stanisław Mierzwa, obiektyw na historię](#)

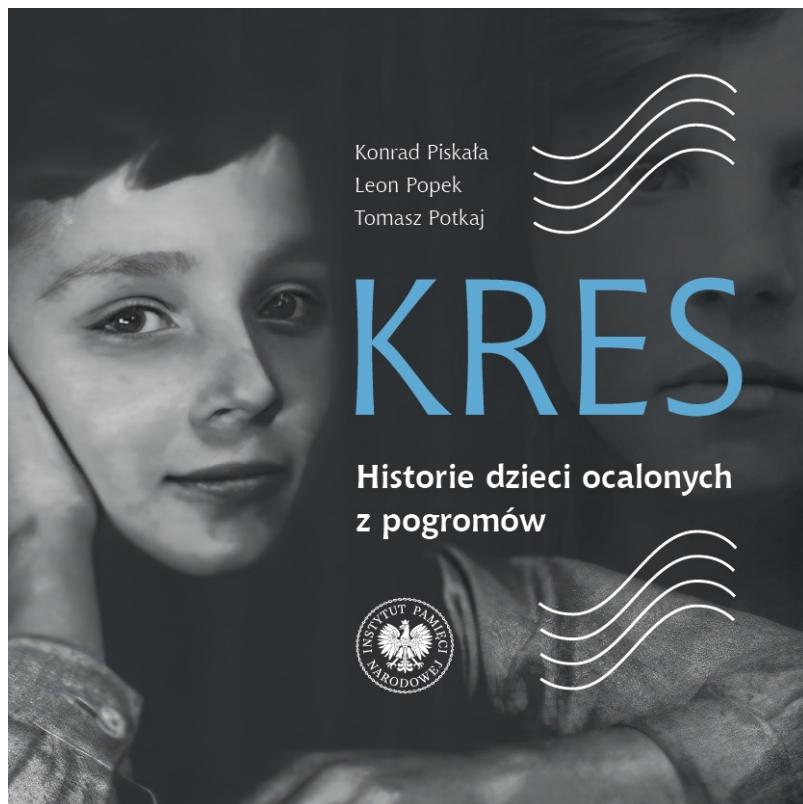
► TEKSTY

- [Paweł Zielony, Dzień Polonii i Polaków za Granicą](#)
- [Wojciech Kujawa, Na nieludzką ziemię](#)
- [Anna Hejczyk: Przywrócone dzieciństwo. Polskie osiedle Tengeru w Tanganice](#)
- [Tengeru](#)
- [Kinga Hałacińska, Kazali się szybko pakować. Wojenne losy Bogumiła Hałacińskiego](#)
- [Ewa Kowalska, Pamięci ofiar deportacji z Kresów Wschodnich II RP \(1940 - 1941\)](#)
- [Marek Klecel, Ocalona z zagłady. Żywot heroiczny Zofii Kossak \(1889-1968\)](#)
- [Mariusz Maszkiewicz, Ekspatriacja i repatriacja. Polityka PRL i III RP wobec rodaków na Kresach](#)
- [Grzegorz Polak, Dlaczego Prymas Wyszyński cierpiał za Wschód?](#)
- [Boży Wędrowiec. Ojciec Serafin Kaszuba](#)
- [Agnieszka Wygoda, Apostoł Kazachstanu. Błogosławiony ksiądz Władysław Bukowiński](#)

Więcej: przystanekhistoria.pl

► WYDAWNICTWO IPN

- [Konrad Piskala, Leon Popek, Tomasz Potkaj, Kres. Historie dzieci ocalonych z pogromów, wyd. 2 zmienione i rozszerzone, Warszawa 2025](#)

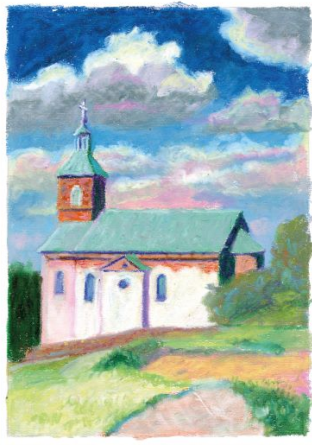
- [Edward Gigilewicz, Leon Popek, Kościoły i kaplice na Wołyniu z obrazami Włodzimierza Sławosza Dębskiego \[księgarnia IPN\]](#)

Edward Gigilewicz
Leon Popek

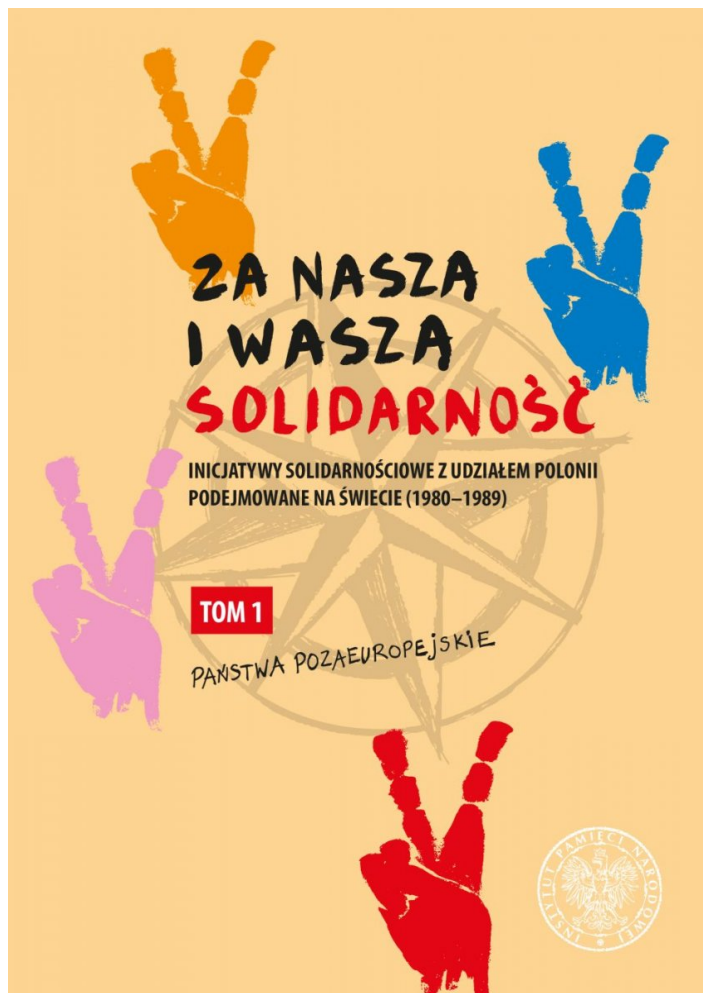
Kościóły i kaplice na Wołyniu

z obrazami
Włodzimierza
Sławosza
Dębskiego

- [Paweł Pulik, Województwo stanisławowskie w latach 1921-1939, Szczecin-Warszawa 2025](#)
- [„Z piekła ku wolności”. Losy obywateli polskich ewakuowanych z polską armią dowodzoną przez gen. Władysława Andersa ze Związku Sowieckiego w 1942 roku, red. Bartosz Janczak, Łódź-Warszawa 2025](#)
- [Mirosław Surdej, Pancerni i odwaga. Szlak 1 Dywizji Pancерnej gen. Stanisława Maczka, Warszawa 2025](#)
- [„Z piekła ku wolności”. Losy obywateli polskich ewakuowanych z polską armią dowodzoną przez gen. Władysława Andersa ze Związku Sowieckiego w 1942 roku, red. Bartosz Janczak, Łódź-Warszawa 2025](#)
- [Bartosz Janczak, Na szlakach pustynnego losu. Armia Polska na Wschodzie w latach 1942-1944, Warszawa 2025](#)
- [Janusz Wróbel, Polacy na uchodźczych szlakach \(1939-1945\), Warszawa 2024](#)
- [Marcin Kruszyński, Polskie lotnictwo wojskowe w czasie II wojny światowej, 2024](#)
- [Jiří Friedl, Do domu, ku wolności. Rola Czechosłowacji w migracji ludności polskiej w latach 1945-1948, Historický ústav AV ČR, IPN, Wrocław-Warszawa 2023](#)
- [Janusz Wróbel, W ogniu wojen i rewolucji. Polacy w Chinach 1898-1949, Łódź 2023](#)
- [Bartłomiej Noszczak, Orient zesłańców. Bliski Wschód w oczach Polaków ewakuowanych ze Związku Sowieckiego \(1942-1945\), Warszawa 2022](#)

- [Krystyna Heska-Kwaśniewicz, Zdzisława Mokranowska, *Ja i moje książki – to jedno. Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak*, IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2024](#)
- [Krzysztof Dybciak, *Swojskość na obczyźnie. O różnorodności kultury emigracyjnej w XX wieku*, IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2024](#)
- [Kazimierz Maciąg, *Sam jeden. Józef Mackiewicz – pisarz i publicysta*, IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2021](#)
- [Paweł Chojnacki, *Gmina. Życie powszednie na południu Polskiego Londynu \(lata pięćdziesiąte–osiemdziesiąte XX wieku\). Dzieje Gminy Polskiej Londyn-Południe*, Kraków 2023](#)
- [Paweł Sękowski, *Imigranci polscy we Francji 1939–1949. Ciąg dalszy integracji*, tłumaczenie z języka francuskiego Wojciech Prażuch, Warszawa 2023](#)
- [*Paryż, Londyn, Monachium, Nowy Jork. Powrześnieowa emigracja na mapie kultury nie tylko polskiej, tom 3: Wybitne postaci kobiece*, red. Anna Janicka, Ewa Rogalewska, Violetta Wejs-Milewska, Białystok-Warszawa 2021](#)
- [Katarzyna Moskała, Mirosław A. Supruniuk, *Władysław Raczkiewicz \(1885–1947\). Prezydent RP na Uchodźstwie. Biografia fotograficzna*, IPN, Województwo Kujawsko-Pomorskie, Warszawa 2020](#)
- [Tomasz Łabuszewski, Anna Obrębska, Małgorzata Ptasieńska, *Przez Morze Czerwone. Rzeczpospolita Polska na Uchodźstwie 1945–1990*, Warszawa 2019](#)
- [Marek Wierzbicki, *Człowiek z Polski. Prezydent Kazimierz Sabbat \(1913–1989\) i polska emigracja niepodległościowa*, Lublin-Warszawa 2019](#)
- [*Z dziejów polskiej emigracji politycznej po 1939 roku. Ludzie, struktury, idee*, red. Patryk Pleskot, Warszawa 2019](#)
- [*Archiwalia do dziejów polskiej emigracji politycznej z lat 1939–1990*, red. nauk. Sławomir Łukasiewicz, Mariusz Olczak, Warszawa 2018](#)
- [*Za naszą i waszą „Solidarność”. Inicjatywy solidarnościowe z udziałem Polonii podejmowane na świecie \(1980–1989\), Tom I: Państwa pozaeuropejskie*, red. Patryk Pleskot, Warszawa 2018](#)

- [*Za naszą i waszą „Solidarność”. Inicjatywy solidarnościowe z udziałem Polonii podejmowane na świecie \(1980–1989\), tom II: Państwa europejskie*, red. Patryk Pleskot, Warszawa 2018](#)
- [*Emigracyjne miscellanea. Studia z dziejów polskiej emigracji politycznej 1939–1990*, red. Sławomir Łukasiewicz, Warszawa 2017](#)
- [*Rafał Stobiecki, Klio za wielką wodą. Polscy historycy w Stanach Zjednoczonych po 1945 r.* Warszawa 2017](#)
- [*Piotr Kardela, Koła Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Stanach Zjednoczonych 1953–2012*, Olsztyn-Białystok-Warszawa 2017](#)
- [*Anna Mazurkiewicz, Uchodźcy polityczni z Europy Środkowo-Wschodniej w amerykańskiej polityce zimnowojennej 1948–1954*, Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Gdański, Warszawa-Gdańsk 2016](#)
- [*Władysław Pobóg-Malinowski, Wacław Jędrzejewicz, Listy 1945–1962*, opracowanie Sławomir M. Nowinowski, Rafał Stobiecki, Warszawa 2016](#)
- [*Krzysztof Tarka, Socjalistyczna alternatywa na emigracji? Polska Partia Socjalno-Demokratyczna i jej krąg*, Warszawa 2016](#)
- [*Marek Wierzbicki, Harcerz, Żołnierz, Obywatel. Zygmunt Lechosław Szadkowski \(1912–1995\)*, Lublin 2016](#)
- [*Paryż, Londyn, Monachium, Nowy Jork. Powrześnieńska emigracja niepodległościowa na mapie kultury nie tylko polskiej*, tom II, red. Violetta Wejs-Milewska, Ewa Rogalewska, Oddział IPN w Białymstoku i Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016](#)
- [*Polska emigracja polityczna 1939–1990. Stan badań*, red Sławomir Łukasiewicz, Warszawa 2016](#)
- [*Marian Kaleta, Emigrancka spółka „Szmugiel”. Wspomnienia dostawcy sprzętu poligraficznego przemycanego do Polski dla opozycji antykomunistycznej w latach 1978–1989*, opracowanie i](#)

redakcja Władysław Tyrański, Warszawa 2015

- Jan Krawiec, *Od Bachórcza do Chicago. Wspomnienia, Wstęp i opracowanie* Joanna Wojdon, Warszawa 2015
- *Wokół spraw trudnych, bolesnych i zapomnianych. Studia i szkice*, red. Elżbieta Kowalczyk, Lilianna Ladorucka, Wojciech Marciniak, Beata Szubtarska i Joanna Żelazko, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014
- Piotr Kardela, *Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Stanach Zjednoczonych w latach 1953-1990*, Olsztyn-Białystok 2015
- Patryk Pleskot, *Solidarność na Antypodach. Inicjatywy solidarnościowe polskiej diaspory w Australii (1980-1989)*, Warszawa 2014
- Sławomir Łukasiewicz, *Trzecia Europa. Polska myśl federalistyczna w Stanach Zjednoczonych 1940-1971*, Warszawa-Lublin 2010
- *Znani - nieznani. Polska emigracja niepodległościowa 1939-1990*, red. Jerzy Autuchiewicz, Diana Maksimiuk, Białystok-Warszawa 2024
- Adam Pleskaczyński, *Czas bestii. Terror w okupowanej Polsce 1939-1945*, Poznań-Warszawa 2023
- Helena Popek, *Błogosławiona wieś*, opracowanie i redakcja Leon Popek, IPN, Wydawnictwo Muzyczne Polihymnia, Lublin 2020
- Tomasz Bereza, *Przesiedleni znad Sanu - zamordowani nad Horyniem. Losy Polaków deportowanych przez Sowietów z obwodu drohobyckiego w ramach „oczyszczania” pasa przygranicznego (1940-1944)*, Rzeszów-Warszawa 2020
- Krzysztof Kaczmarek, *Studia i szkice z dziejów obozu narodowego*, t. 2, Rzeszów-Warszawa 2024
- Krzysztof Kaczmarek, *Studia i szkice z dziejów obozu narodowego*, t. 1, Rzeszów 2024
- *Antykomunizm narodowców. Organizacje polityczne ruchu narodowego wobec komunistów i komunizmu w II Rzeczypospolitej (1918-1939). Wypisy źródłowe*, red. Krzysztof Kaczmarek, Wojciech Jerzy Muszyński, Jolanta Mysiakowska-Muszyńska, Karol Sacewicz, Rafał Sierchuła, Białystok-Olsztyn-Warszawa 2025
- Dariusz Węgrzyn, *„Internirung”. Deportacja mieszkańców Górnego Śląska do ZSRS na tle wywózki niemieckiej ludności cywilnej z terenu Europy Środkowo - Wschodniej do sowieckich łagrów pod koniec II wojny światowej*, Katowice-Warszawa 2024
- *Pamięć Kresów - Kresy w pamięci*, red. Bogusław Tracz, IPN, Muzeum w Gliwicach, Katowice-Gliwice-Warszawa 2019
- *Dąbrowszczacy i wojna domowa w Hiszpanii. Kontekst międzynarodowy - późniejsze losy - spory o pamięć*, red. Daniel Czerwiński, Gdańsk-Warszawa 2025
- *Dokumenty i relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939-1945 i Polakom przez Żydów w latach 1946-1949. Wybór dokumentów z akt Wydziału Opieki Społecznej Centralnego Komitetu Żydów w Polsce*, red. Elżbieta Rączy, Warszawa-Rzeszów 2025
- Wanda Barbara Kociuba, *„Zamiast Twojego uśmiechu, Polsko, mamy łzy i uśmiech niedoli”*. Pamiętnik z Syberii, Iranu i Libanu, wyd. 2. zmienione, wstęp i opracowanie Wojciech Kujawa, Warszawa 2021
- *Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu drugiej wojny światowej*, red. Waldemar Grabowski, Warszawa 2023
- Ks. Józef Marecki, *Misterium iniquitatis. Osoby duchowne i zakonne obrzędki łacińskiego zamordowane przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1939-1945*, Instytut Pamięci Narodowej, Wydawnictwo UNUM, Kraków 2020
- *Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951-1952*, tom 1, wstęp, wybór i opracowanie Witold Wasilewski, przełożył Wacław Jan Popowski, Warszawa 2017
- *Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach*

[1951-1952, tom 2, wstęp, wybór i opracowanie Witold Wasilewski, przełożył Wacław Jan Popowski, Warszawa 2018](#)

- [Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951-1952, tom 3, wstęp, wybór i opracowanie Witold Wasilewski, przełożył Wacław Jan Popowski, Warszawa 2020](#)
- [Jak Polacy przeżywali wojny światowe?, red. Tomasz Schramm, Paweł Skubisz, Szczecin 2016](#)
- [Adam Dziurok, Marek Gałęzowski, Łukasz Kamiński, Filip Musiał, Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989, Wydanie III poprawione, Warszawa 2014](#)
- [Ryszard Oleszkowicz, Kontrwywiad kresowy. Działalność polskiego kontrwywiadu wojskowego na obszarze Dowództwa Okręgu Korpusu nr IX w Brześciu nad Bugiem w okresie międzywojennym, Warszawa 2020](#)
- [Mateusz Kubicki, Polacy na morzach i oceanach w latach II wojny światowej, Warszawa 2025](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Spuścizna katyńska, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, Warszawa 2023](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 1, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 2, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023 \[księgarnia internetowa\]](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 3, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023 \[księgarnia internetowa\]](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 4, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023 \[księgarnia internetowa\]](#)
- [Dokumenty zbrodni wołyńskiej tom 1, oprac. Edward Gigilewicz, Leon Popek, Paweł Sokołowski, Tadeusz Zych, IPN, Muzeum - Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu, Warszawa-Lublin-Tarnobrzeg 2023 \[księgarnia internetowa IPN\]](#)
- [Dokumenty zbrodni wołyńskiej t. 2, oprac. Edward Gigilewicz, Leon Popek, Paweł Sokołowski, Tadeusz Zych, IPN, Muzeum - Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu, Warszawa-Lublin-Tarnobrzeg 2024 \[księgarnia internetowa IPN\]](#)
- [Tomasz Turejko, Zbrodnia wołyńska w świetle prawa międzynarodowego, Warszawa 2023](#)
- [Ocaleni z ludobójstwa. Wspomnienia Polaków z Wołynia, wprowadzenie, wybór i opracowanie Joanna Karbarz-Wilińska, Bartosz Januszewski, Gdańsk-Warszawa 2023](#)
- [Mieczysław Ryba, Kościół i państwo na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej, Lublin 2021](#)
- [Opór, przystosowanie czy współpraca? Obywatele II Rzeczypospolitej wobec okupacji sowieckiej ziem polskich w latach 1939-1941, red. Piotr Kardela, Krzysztof Sychowicz, Jarosław Wasilewski, Białystok-Warszawa 2023](#)
- [Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS 1945-1991, t. 2, red. Adam Hlebowicz, Warszawa 2022](#)
- [Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS 1945-1991, red. nauk. Adam Hlebowicz, Warszawa 2021](#)
- [Adam Hlebowicz, Podróż na Wschód, Warszawa 2021](#)
- [Antykomunizm Polaków w XX wieku, red. Piotr Kardela, Karol Sacewicz, Białystok - Olsztyn - Warszawa 2019](#)
- [Zagłada II Rzeczypospolitej, red. Filip Musiał, Instytut Pamięci Narodowej, Ośrodek Myśli](#)

[Politycznej, Kraków 2015](#)

- [Kresy Zachodnie. Gospodarcze i społeczne znaczenie polskich kresów, red. Tomasz Głowiński, Wrocław 2015](#)
- [Kresy Wschodnie. Gospodarcze i społeczne znaczenie polskich kresów, red. Tomasz Głowiński, Wrocław 2015](#)
- [Naród w niewoli, red. Filip Musiał, Kraków 2014](#)
- [Relacje deportowanych z Kresów Wschodnich w 1940 roku, wstęp, wybór i oprac. Tomasz Domański, Kielce-Kraków 2014](#)
- [Kresowa księga sprawiedliwych 1939-1945. O Ukraińcach ratujących Polaków poddanych eksterminacji przez OUN i UPA, opracował Romuald Niedzielko, Warszawa 2007](#)
- [Persak K, Friszke A, Kamiński Ł, Machcewicz P, Osęka P, Sowiński P, Stola D, Zaremba M., Od Piłsudskiego do Wałęsy](#)
- [„Żeby Polska była polska!” Antologia publicystyki konspiracyjnej podziemia narodowego 1939-1950, wstęp, wybór i opracowanie Marek Jan Chodakiewicz i Wojciech Jerzy Muszyński, Warszawa 2010](#)
- [Krzysztof Kaczmarek, O Wielką Polskę na wojennym wychodźstwie. Stronnictwo Narodowe wobec rządu gen. Władysława Sikorskiego \(1939-1943\), Rzeszów 2013](#)
- [Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939-1945. tom 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń, wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski, Lublin-Warszawa 2021](#)
- [Tomasz Bereza, Przesiedleni znad Sanu - zamordowani nad Horyniem. Losy Polaków deportowanych przez Sowietów z obwodu drohobyckiego w ramach „oczyszczania” pasa przygranicznego \(1940-1944\), Rzeszów-Warszawa 2020](#)
- [Nadia Sola-Sałamacha, Moda patriotyczna w stroju i jego dodatkach od konfederacji barskiej do XX wieku, Lublin-Warszawa 2019](#)
- [Marek Hańderek, Unia 1940-1948. Dzieje zapomnianego ruchu ideowego, Warszawa 2019](#)
- [Maciej Korkuć, Walcząca Rzeczpospolita 1939-1945, Warszawa 2019](#)
- [Studia z dziejów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie \(1939-1947\), red. Piotr Chmielowiec, Krzysztof A. Tochman, Rzeszów-Warszawa 2018](#)
- [Polskie drogi przez Szwajcarię. Losy żołnierzy 2. Dywizji Strzelców Pieszych 1940-1945 na fotografiach ze zbiorów Muzeum Polskiego w Rapperswilu / Auf Polenwegen durch die Schweiz. Die Schicksalsjahre 1940-1945 im Leben der Soldaten der 2. Schützendivision, dargestellt in den Fotografien aus den Beständen des Polenmuseums in Rapperswil, wybór i opracowanie Tomasz Stempowski, Instytut Pamięci Narodowej, Muzeum Polskie w Rapperswilu, Warszawa-Rapperswil 2015](#)
- [Kocioł Falaise 1944 r., scenariusz Tomasz Robaczewski, rysunki Huber Ronek, koncepcja serii, wkładka historyczna i konsultacja historyczna Tomasz Łabuszewski, Warszawa 2016](#)
- [Adam Dziurok, Marek Gałęzowski, Łukasz Kamiński, Filip Musiał, Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989, Wydanie III poprawione, Warszawa 2014](#)
- [Janusz Wróbel, Polonia chicagowska w dobie „Solidarności” 1980-1989, Łódź 2012](#)
- [Mity i stereotypy w dziejach Polski i Ukrainy w XIX i XX wieku, red. Andrzej Czyżewski, Rafał Stobiecki, Tomasz Toborek, Leonid Zaskilniak, Warszawa-Łódź 2012](#)
- [Janusz Wróbel, Na rozdrożu historii. Repatriacja obywateli polskich z Zachodu w latach 1945-1949, Łódź 2009](#)
- [W obronie niepodległości. Antykomunizm w II Rzeczypospolitej, red. Jacek Kloczkowski, Filip Musiał, Kraków 2009](#)
- [Janusz Wróbel, Uchodźcy polscy ze Związku Sowieckiego 1942-1950, Łódź 2003 \(seria „Monografie”, t. 8\)](#)

- [Szlakiem pamięci narodowej. Kronika VII Międzynarodowego Motocyklowego Rajdu Katyńskiego \(25 VIII - 9 IX 2007\)](#)
- [Sławomir Łukasiewicz, Trzecia Europa. Polska myśl federalistyczna w Stanach Zjednoczonych 1940-1971, Warszawa-Lublin 2010](#)
- [Kresowa księga sprawiedliwych 1939-1945. O Ukraińcach ratujących Polaków poddanych eksterminacji przez OUN i UPA, opracował Romuald Niedzielko, Warszawa 2007](#)
- [Propaganda w PRL - wybrane problemy, pod red. Piotra Semkowa, Gdańsk 2004](#)

Więcej: [WYDAWNICTWO IPN](#) oraz [KSIĘGARNIA INTERNETOWA IPN](#)

► PUBLIKACJE W JĘZYKACH OBCYCH

- [Polish anti-communism in the 20th Century, red. Piotr Kardela i Karol Sacewicz, Białystok - Olsztyn - Warszawa 2021](#)
- [Maciej Korkuć, The Fighting Republic of Poland 1939-1945 \(ENG\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, Die Kämpfende Republik. Polen 1939-1945 \(DE\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, La Polonia in lotta 1939-1945 \(IT\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, La République de Pologne en lutte 1939-1945 \(FR\) \[pdf\]](#)
- [Борящаяся Речь Посполитая. Польша 1939-1945 \(RU\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, Польська Республіка в боротьбі 1939-1945 \(UA\) \[pdf\]](#)

► BROSZURY IPN

- [Bohaterowie Niepodległej](#)
- [Patroni naszych ulic](#)

► DO POBRANIA

- [Przemysław Gasztold, Maciej Nowicki \(1910-1950\) - pionier architektury światowej. Droga z Polski do ONZ, 2022](#)
- [Bartosz Janczak, Bohaterowie naszej wolności. Polsko-amerykańskie tradycje wojskowe w XX w., 2022](#)
- [Bartłomiej Kluska, Tomasz Kleszcz, Operacja „Dorsze”, 2022](#)
- [Janusz Wróbel, Uchodźcy polscy ze Związku Sowieckiego 1942-1950](#)
- [Magdalena Semczyszyn, Mariusz Zajączkowski, Giedroyc a Ukraina. Ukraińska perspektywa Jerzego Giedroycia i środowiska paryskiej „Kultury”, 2014](#)
- [o. Paweł Wyszkowski OMI, Tywrowski memoriał męczenników katolickich na Ukrainie w XX wieku, 2021](#)
- [Mariusz Niestrawski, Polskie Wojska Lotnicze 1918-1920, 2021](#)
- [Magdalena Semczyszyn, Tomasz Sikorski, Adam Wątor, Nad Odrą i Bałtykiem. Myśl zachodnia: ludzie – koncepcje – realizacja do 1989, 2016](#)
- [Dariusz Stola, Kraj bez wyjścia? Migracje z Polski 1949-1989, 2010](#)
- [Andrzej Grajewski, Michał Skwara „Papież musiał zginąć”. Wyjaśnienia Ali Agcy, 2011](#)
- [Andrzej Grajewski, Michał Skwara, Agca nie był sam. Wokół udziału komunistycznych służb specjalnych w zamachu na Jana Pawła II, 2015](#)
- [Sławomir Kalbarczyk, Witold Wasilewski, Małgorzata Kuźniar-Plota, Adam Siwek, The Katyn Massacre, 2020](#)
- [Sławomir Kalbarczyk, Witold Wasilewski, Małgorzata Kuźniar-Plota, Adam Siwek, Zbrodnia Katyńska, 2020](#)
- [Album "Kustosz Pamięci Narodowej. Ludzie, instytucje, organizacje"](#)

- [Tomasz Szczepański, Ofiary Zbrodni Katyńskiej, 2020](#)
- [Witold Wasilewski, Wacław Jan Popowski, Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951-1952, tom 1 i 2, 2019](#)
- [Kamila Churska-Wołoszczak, Barbara Męczykowska, „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie \(...\) z wolnym dostępem do morza”. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920, 2020](#)
- [Krzysztof Drażba Pomorscy Ojcowie Niepodległości. Historia i pamięć, 2020](#)
- [Maciej Korkuć, Walcząca Rzeczpospolita 1939-1945, 2019](#)
- [Maciej Korkuć, The Fighting Republic of Poland 1939-1945 \(ENG\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, Die Kämpfende Republik. Polen 1939-1945 \(DE\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, La Polonia in lotta 1939-1945 \(IT\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, La République de Pologne en lutte 1939-1945 \(FR\) \[pdf\]](#)
- [Борящаяся Речь Посполитая. Польша 1939-1945 \(RU\) \[pdf\]](#)
- [Maciej Korkuć, Польська Республіка в боротьбі 1939-1945 \(UA\) \[pdf\]](#)
- [Jolanta Mysiakowska-Muszyńska, Wojciech Jerzy Muszyński, Polska pod reżimem komunistycznym. Sprawozdanie z sytuacji w kraju \(1944-1949\), 2015](#)
- [Polska pod okupacją 1939-1945, tom 1 i 2, 2019](#)
- [Kornelia Banaś, Sebastian Rosenbaum, Z przekłętego raju. Zapiski Górnolązaków deportowanych w 1945 r. do ZSRS, 2009](#)
- [Jan Żaryn, Jan Paweł II \(1920-2005\), 2018](#)
- [Jerzy Eisler Polskie miesiące czyli kryzys\(y\) w PRL, 2008](#)
- [Marek Gałęzowski, Testament Polski walczącej. Ostatnie przesłanie Polskiego Państwa Podziemnego, 2015](#)

► E-BOOKI

- [Bartosz Janczak, Na szlakach pustynnego losu. Armia Polska na Wschodzie w latach 1942-1944](#)
- [Joanna Karbarz-Wilińska, Bartosz Januszewski \(red.\), Ocaleni z ludobójstwa. Wspomnienia Polaków z Wołynia](#)
- [Sergiusz Piasecki, The Diary of a Red Army Officer](#): angielski przekład powieści Zapiski oficera Armii Czerwonej Sergiusza Piaseckiego, stylizowanej na pamiętnik czerwonoarmisty, Zubowa, który uczestniczy w ataku na Polskę i konfrontuje swoje, white mu do głowy przez propagandę, poglądy z rzeczywistością na Kresach, obnażając przy okazji absurdy radzieckiej rzeczywistości.
- [Dariusz Węgrzyn, Internirung. Deportacja mieszkańców Górnego Śląska do ZSRS na tle wywózek niemieckiej ludności cywilnej z Europy Środkowo - Wschodniej do sowieckich łagrów pod koniec II wojny światowej](#)

► BIULETYN IPN

- [„Biuletyn IPN” nr 6/2022 – Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 9/2022 – Szlaki nadziei](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 5/2018 – Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 11/2023 – Idea Niepodległości](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 5/2023 – Polscy Bohaterowie](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 11/2021 – Bohaterowie, męczennicy, święci](#)
- [„Biuletyn IPN” 9/2021 – Pisarze polscy](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 7-8/2021 – Solidarność – imię polskiej wolności](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 4/2021 – Milenium – zwycięstwo wiary nad komunizmem](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 1-2/2021 – Wygnani z Kresów Wschodnich](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 10/2020 – Ratowanie dóbr kultury](#)

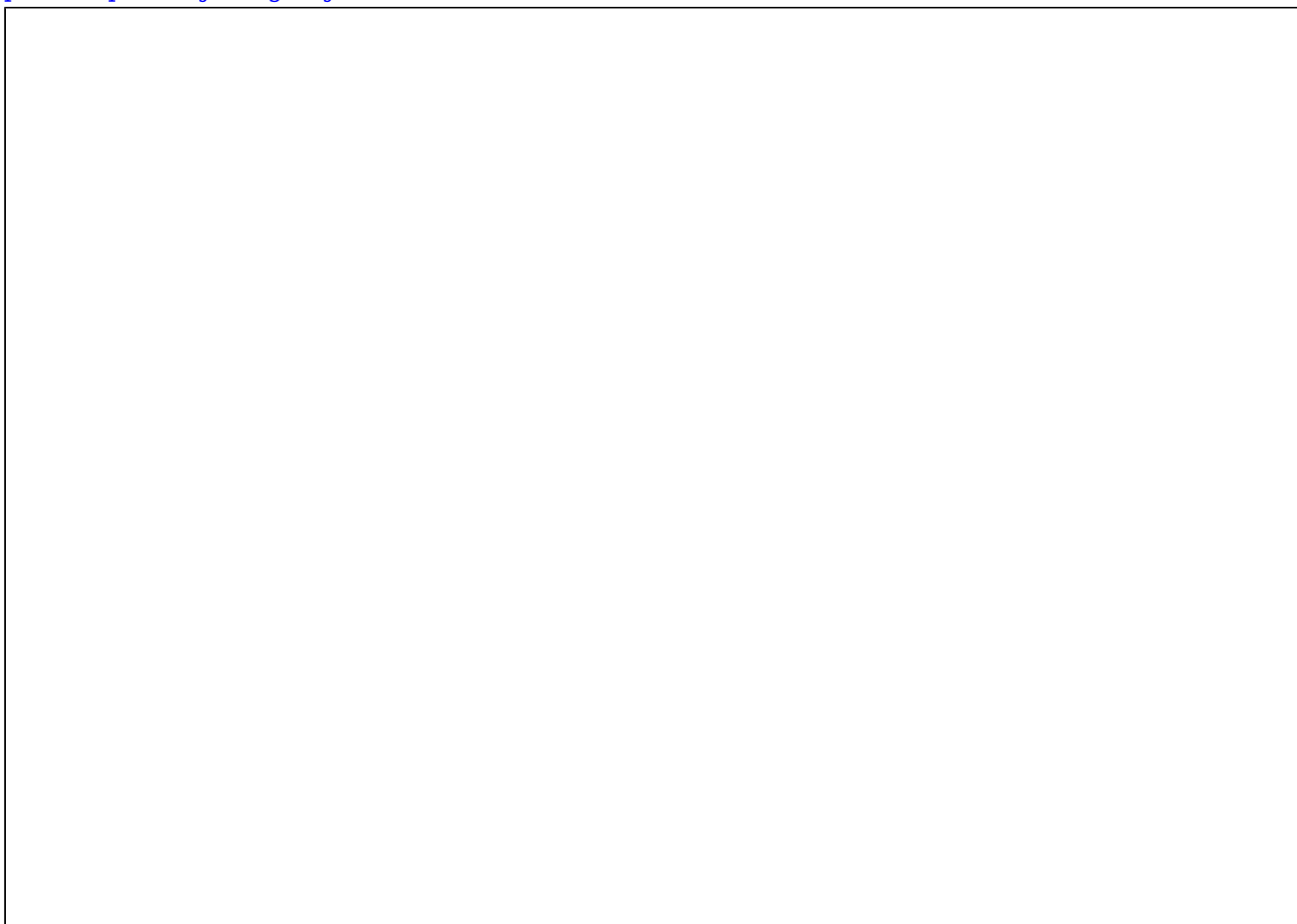
Więcej: [TUTAJ](#)

► PROJEKTY EDUKACYJNE IPN

- [„Historia w artefaktach zapisana” – nowa wystawa Archiwum IPN w Izbie Pamięci Strzelecka 8](#)
- [Kresy – polskie ziemie wschodnie w XX wieku](#) Instytut Pamięci Narodowej zaprasza młodzież szkolną do udziału w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym *Kresy – polskie ziemie wschodnie w XX wieku*.
- [Historia w kolorach](#) projekt edukacyjny IPN skierowany do najmłodszych odbiorców historii najnowszej. Jego głównym celem jest zainteresowanie dzieci dziejami Polski i Polaków oraz przybliżenie, w atrakcyjnej i przystępnej formie, polskich symboli narodowych – godła, flagi i hymnu. Zapraszamy na portal edukacyjny.
- [Turniej Misia Wojtka - edycja polonijna](#)

► WYSTAWY

- [Wystawa „»Ramię krzep – Ojczyźnie służ«. 135 rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce” – Warka, 17 września 2022 – 31 marca 2023](#)
- [Kościoły i kaplice na Wołyniu z obrazami Włodzimierza Sławosza Dębskiego](#)
- [Polskie Symbole Narodowe](#)
- [Zofia Kossak \(-Szczucka, -Szatkowska\)](#)
- [Ignacy Paderewski](#)
- [Józef Haller](#)
- [Józef Piłsudski](#)
- [Władysław Sikorski](#)
- [„Londyn żywy” w Krakowie. Na Przystanku Historia można oglądać wystawę portretów wybitnych postaci polskiej emigracji](#)

[Nastę
pny
Powr
ót](#)

Więcej o wystawach IPN: [TUTAJ](#)

► GRY

- [ZnajZnak - Kresy](#)
- [Niepodległa](#)
- [Bitwa Warszawska](#)
- [Dynamiczna gra o ucieczce okrętu podwodnego ORP „Orzeł” z Bałtyku na Morze Północne w pierwszych tygodniach II wojny światowej](#)
- [303](#)
- [ZnajZnak - Historia Polski opowiedziana symbolami](#)
- [ZnajZnak - Monte Cassino](#)
- [Twórcy niepodległości](#)
- [Cichociemni. Spadochroniarze AK](#)

► BIURO NOWYCH TECHNOLOGII

- [Gra szyfrów](#)
- [Cyfrowi Bohaterowie](#)

Inne: <https://bnt.ipn.gov.pl/>

► TEKI EDUKACYJNE

- [Artur Chomicz, Kształtowanie granic II Rzeczypospolitej, 2021](#)
- [Odzyskanie niepodległości przez Polskę](#)
- [Katarzyna Helik, Paweł Kowalski, Magdalena Zapolska-Downar, Polskie drogi do niepodległości 1914-1918](#)
- [Grzegorz Łeszczyński, Rafał Łatka, Barbara Pamrów, Roksana Szczypa-Szczęch, Prymas Tysiąclecia, kardynał Stefan Wyszyński \(1901-1981\). Życie i nauczanie, 2021](#)

► ROZMOWY

- [„Zapomniana deportacja”. Rozmowa z Tomaszem Berezą z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Rzeszowie, autorem publikacji „Przesiedleni znad Sanu – zamordowani nad Horyniem. Losy Polaków deportowanych przez Sowietów z obwodu drohobyckiego w ramach „oczyszczania” pasa przygranicznego \(1940-1944\)”.](#)
- [„Byliśmy czarnymi diabłami”. Przypominamy rozmowę z ppor. Piotrem Juralewiczem, uczestnikiem walk pod Falaise, przeprowadzoną w 2014 roku](#)
- [Polska powinna bezwzględnie domagać się od Ukrainy jednoznacznego potępienia zbrodni](#)
- [Chcąc dokonać głębszej integracji z szeroko rozumianym Zachodem, prędzej czy później ideologia skrajnego nacjonalizmu musiałaby zostać przez Ukraińców odrzucona – przekonuje w drugiej części rozmowy Tomasz Turejko, autor książki „Zbrodnia wołyńska w świetle prawa międzynarodowego”.](#)
- [II Rzeczypospolitej zabrakło konsekwencji w prowadzeniu polityki mniejszościowej](#)

- [Z jednej strony akcje polonizacyjne nie spowodowały, że ludność ukraińska zaczęła asymilować się z Polakami. Z drugiej, w zakresie polityki promniejszościowej zabrakło w II RP konsekwencji i nie udało się całkowicie zniwelować negatywnego wpływu nacjonalistów ukraińskich, którzy stale rozbudzali antagonizmy narodowe - przypomina w pierwszej części wywiadu Tomasz Turejko, autor książki „Zbrodnia wołyńska w świetle prawa międzynarodowego”.](#)

► IPNTV

- [Kościoły i kaplice na Wołyniu - Edycja specjalna cyklu Książki Pełne Historii \[spotkanie z autorem\]](#)
- [Pamiętnik Wandy Barbary Kociuby w wydawnictwach Archiwum IPN \[PROMOCJA KSIĄŻEK i AUDIOBOOKA\]](#)
- [Orient zesłańców - Książki pełne historii \[SPOTKANIE Z AUTOREM\]](#)
- [Kresowe rezydencje - dyskusja o książce](#)
- [Wychowała nas Tajga. Film nagrodzony w V edycji ogólnopolskiej projektu edukacyjnego IPN Kresy \(...\)](#)
- [Zbrodnia Wołyńska z perspektywy 80 lat \[dyskusja panelowa\]](#)
- [Ocaleni z ludobójstwa. Wspomnienia Polaków z Wołynia \[dyskusja o książce\]](#)
- [Sergiusz Piasecki w oczach syna \[WYWIAD\]](#)
- [Kościół i państwo na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS 1945-1991 \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [Zostali na Wschodzie tom 2 \[PANEL DYSKUSYJNY o KSIĄŻCE\]](#)
- [Podróż na Wschód \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [Pomoc udzielana Żydom przez Polaków w latach 1939-1945 tom 5 \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [Co Ukraińcy mówią o zbrodni wołyńskiej - fragmenty książek Wydawnictwa IPN \[17\]](#)
- [KONTRWYWIAD KRESOWY - cykl Tajemnice Wywiadu \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [IPNtv: Promocja książki Macieja Korkucia „Walcząca Rzeczpospolita 1939-1945”](#)
- [Ku nowoczesności! Kresy Niepodległe 1919-1939 - cykl KRESY \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [POLSKA SAMOOBRONA na Wołyniu - cykl KRESY \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [Polska bliska sercu, a jednak tak odległa. Film nagrodzony w III edycji konkursu IPN: Kresy \(...\)](#)
- [Nowe życie? Ziemie Odzyskane i Kresy w literaturze - cykl Historie o historii odc. 5](#)
- [Wileńskie Brygady Armii Krajowej - cykl KRESY \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [Zbrodnia w Ponarach w latach 1941-1944 - cykl KRESY \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [9. przegląd filmowy "Echa Katynia" - "Nie Pamiętam"](#)
- [Pamięć o martyrologii Polaków - Przystanek Historia odc. 5](#)
- [Życie i śmierć Polaków na Wołyniu - Przystanek Historia odc. 16](#)
- [Kościół i państwo na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [Kresowe rezydencje \[DYSKUSJA o KSIĄŻCE\]](#)
- [Kresowe rezydencje. Zamki, pałace i dwory na dawnych ziemiach wschodnich II RP, t. 2 \[DYSKUSJA\]](#)
- [Nieznane okazało się Kazachstanem - Maria Jasionowicz - Sybiracy 1940 - świadectwa Niezwyciężonych](#)
- [Katyń, Miednoje, Charków, Bykownia - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[1/9\]](#)
- [Cmentarz Łyczakowski - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[2/9\]](#)
- [Wileńskie cmentarze na Rosji i Antokolu - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[3/9\]](#)
- [Ponary - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[4/9\]](#)
- [Cmentarz Orłąt Lwowskich - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[5/9\]](#)
- [Polskie tropy w Wilnie - obiekty sakralne - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[6/9\]](#)

- [Polskie tropy w Wilnie. Uniwersytet i ceta Konrada-Podcast Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach\[7/9\]](#)
- [Wzgórza Wuleckie we Lwowie - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[8/9\]](#)
- [Polska architektura Lwowa - Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[9/9\]](#)

► AUDYCJE

- [W jaki sposób IPN poszukuje Polaków zamordowanych na Kresach?](#)
- [Prace ekshumacyjne na Białorusi i na Litwie](#)
- [Wołyń - co wiemy o rzezi Polaków?](#)
- [Potencjalne miejsca pochówku Polaków na terenie byłego ZSRR](#)
- [Deportacje Polaków do Kazachstanu i Uzbekistanu](#)

Więcej:

- <https://ipn.gov.pl/>
- przystanekhistoria.pl
- [Szlaki Nadziei Odyseja Wolności](#)
- [Archiwum Pełne Pamięci](#)
- NOTACJE: [portal opowiedziane.ipn.gov.pl](http://portal.opowiedziane.ipn.gov.pl)
- [IPNtv](#)
- [WYDAWNICTWO IPN](#) oraz [KSIĘGARNIA INTERNETOWA IPN](#)

Kontakt dla mediów:

dr Rafał Kościański
rzecznik prasowy IPN
tel. [+48 735 205 793](tel:+48735205793)
rzecznik@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Fotografia miejscowości Porozów na Kresach Wschodnich wykonana w latach 20. dwudziestego wieku - archiwum osobiste Józefa Dmuchowskiego, z zasobu AIPN, sygn. IPNBU 4263/3

Pliki do pobrania

[2 maja - Dzień Polonii i Polaków za Granicą oraz Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, dr hab. Patryk Pleskot, OBBH IPN w Warszawie \(mp3, 2.74 MB\)](#)

[2 maja - Dzień Polonii i Polaków za Granicą oraz Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, dr hab. Patryk Pleskot, OBBH IPN w Warszawie \(wav, 20.08 MB\)](#)